

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI, TEKNOLOJİ
TRANSFERİ VE BİLGİNİN TİCARİLEŞTİRİLMESİ YÖNERGESİ
(12.03.2020 tarihli, 549 sayılı ve 06 numaralı Üniversite Senato Kararı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Yükümlülükler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu yönerge; 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin dışında kalan yükseköğretim kurumu çalışanlarının fikrî ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, korunması, paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularındaki çalışma usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönerge, Sakarya Üniversitesi'ne ait bilgi, know-how, girişim fikri, yazılım dâhil her türlü eser, proje, marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adları gibi her türlü fikri ve sınai mülkiyet hakkı, bunların ticarileştirilmesi ve üçüncü taraflara aktarılması süreçlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu yönerge; 10/1/2017 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa ve 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu yönergede geçen;

- a)ADAPTO: Sakarya Üniversitesi adına Teknoloji Transfer hizmetlerini gerçekleştirmek amacıyla Sakarya Teknokent bünyesinde kurulmuş Teknoloji Transfer Ofisini,
- b) Buluş: Tarım alanı dâhil olmak üzere sanayinin herhangi bir kolunda mevcut problemlere teknik çözüm getiren yeni bir cihaz, ürün veya yöntemlerin tümünü,
- c) BBF: Buluş Bilgilendirme Formunu,
- ç)Çalışan: Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki gereğince başkasının hizmetinde olan ve bu hizmet ilişkisini işverenin gösterdiği belli bir işle ilgili olarak kişisel bir bağımlılık içinde ona karşı yerine getirmekle yükümlü olan kişiler ile kamu görevlilerini,
- d) Eser: Sahibinin özelliğini taşıyan bilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar ile sinema eserleri olarak sayılan her çeşit fikir ve sanat ürünlerini,
- e) Fikir Ürünü: Bir biçim verilerek ifade edilmiş fikirleri,
- f) Sınai Haklar: Tasarım, patent, marka, coğrafi işaret, entegre devre, faydalı model, geleneksel ürün adları ve benzerlerini,
- g) FSMDK: Sakarya Üniversitesi Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulunu,
- ğ) Lisanslama: Fikrî veya sınai mülkiyet hakları kullanımının bedel karşılığında devredilmesini,
- h)Marka: Bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde ve sicilde gösterilebilir olması koşuluyla; kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işareti,
  - ı) Öğretim elemanı: Sakarya Üniversitesinde görevli öğretim elemanlarını,
  - i) Patent: Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
  - j) FSMHK: Sakarya Üniversitesi Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğünü,
  - k) Rektör: Sakarya Üniversitesi Rektörünü,
  - l) Rektörlük: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünü,
  - m)Tasarım: Ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümünü,
  - n) TEKNOKENT: Sakarya Teknokent Anonim Şirketini,
  - o) Teknoloji Ön Değerlendirme Formu: Teknolojinin ticari değerini gösteren raporu,
  - ö) Üniversite: Sakarya Üniversitesini,

p) Yönetim Kurulu: Sakarya Üniversitesi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim, İnceleme ve Karar İşlemleri

Bildirim yükümlülüğü ve yöntemi

MADDE 5 - (1) Üniversite bünyesinde gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde buluşu yapan, buluşunu yazılı olarak ve geciktirmeksizin FSMHK'ne bildirir.

(2) FSMHK, buluş bildirimini kayıt altına alır ve bildirim kendisine ulaştığı tarihi bildirimde bulunan kişi/kişilere geciktirmeksizin yazılı olarak bildirir. Buluş bildiriminin eksik yapılması halinde FSMHK, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren 2 ay içinde eksikliklerin neler olduğunu ve eksikliklerin giderilmesi hususunu buluşu yapana bildirir. Aksi halde buluş bildirimini usulüne uygun yapılmamış sayılır. Ayrıca FSMHK buluşun belli bir format altında kayıtlara girmesi amacı ile buluşun teknik özelliklerinin anlatıldığı BBF'yi ve buluş sahibinin haklarının gizliliğini korumak amacı ile Gizlilik Sözleşmesi ve gerekirse başka sözleşmeleri düzenler ve imzalanmasını sağlar.

(3) Buluşu yapan kendisine yapılan bildirimde belirtilen eksiklikleri bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren 1 ay içinde giderir. Aksi takdirde buluş bildirim usulüne uygun olarak yapılmamış sayılır ve buluş bildirimini yeniden yapılması gereklidir.

(4) FSMHK buluşun patentlenebilirlik kriterleri kapsamına girip/girmediğine veya patent koruması dışında başka bir şekilde korunup/korunmayacağına karar verebilmek için ilgili buluşun ön araştırma işleminin yapılabilmesi amacıyla vakit kaybetmeksizin ADAPTTTO'ya iletir.

(5) ADAPTTTO, ön araştırma işlemini kendi yapabileceği gibi anlaşmalı olduğu patent vekillerine de yaptırabilir.

Hak sahipliği talebi

MADDE 6- (1) Üniversite hak sahipliği talebine ilişkin kararını buluş veya buluş bildirimini Üniversiteye ulaştığı tarihten itibaren 4 ay içinde buluşu yapana bildirmek zorundadır. Aksi takdirde buluş serbest buluş statüsünde kabul edilir.

Başvuru yükümlülüğü/ inceleme ve karar

MADDE 7- (1) Üniversitenin, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda ve buluşu yapan ile anlaşması halinde karar tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(2) ADAPTTTO, tarafından yapılan/yaptırılan buluşun yenilik kriterinin varlığının tespitine ilişkin yapılan araştırma sonucu oluşturulan "Ön Araştırma Raporu'nun olumlu/kısmen olumlu olması ve FSMHK'nin aldığı karar uyarınca eğer buluş patentlenebilir bir buluş ise, buluş ile ilgili işlemlerin (tarifname yazımı, başvuru yapılması vs.) devam ettirilmesine ve başvurunun ulusal/uluslararası/bölgesel/ülkesel olarak yapılmasına karar verebilir başvurunun yapıp/yapılmayacağına ilişkin bildirim buluş sahibine FSMHK tarafından bildirilir.

(3) Buluşu yapan Üniversitenin hak sahipliği kararına karşı kararın bildirim tarihinden itibaren 2 ay içinde buluşun serbest buluş olduğunu ileri sürerek Rektörlüğe veya varsa belirlenen ilgili birime itiraz edebilir. Üniversite tarafından belirlenen ilgili birim itirazın bildirim tarihinden itibaren 2 ay içinde itiraza ilişkin kararını verir. Aksi takdirde buluş serbest buluş niteliği kazanır. Verilen karar gerekçeleri ile birlikte geciktirmeksizin buluşu yapana bildirilir.

(4) Üniversite başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, Üniversite öncelikle buluşu yapana başvuru veya patent hakkını devralmasını teklif eder. Buluşu yapan bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren 1 ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar bedelsiz olarak imzalanacak devir sözleşmesi ile devredilir. Ayrıca Üniversite, başvuru yapana patent alınması ve korunması için gerekli olan tüm belgeleri verir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluşu yapana devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanım hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir.

(5) Üniversite Ulusal/Uluslararası/Bölgesel/Ülkesel başvuru yollarından birini kullanarak yaptığı patent başvurusundan doğan hakları lisans sözleşmesi ile öncelikli olarak TEKNOKENT'e devredebilir.

(6) TEKNOKENT’te kurulu şirketi bulunan ve şirket bünyesinde yaptığı çalışmalar sonucunda fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamına giren çalışmalar sürdüren buluş sahibi kişilerin buluşları FSMDK toplantılarına sokulmaksızın Üniversite tarafından serbest bırakılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Yükümlülükler**

Üniversitenin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Üniversite, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(2) Üniversite ticarileştirme sonucunda elde ettiği geliri oluşturacağı ayrı bir hesapta tutacaktır. Gelir paylaşımında yapılan tüm masraflar, vergi ve harçlar çıkartıldıktan sonra net gelir üzerinden hesaplanır.

(3) Buluştan elde edilen gelirin Üniversite ve buluşu yapan arasındaki paylaşımı, buluşu yapana elde edilen net gelirin % 70’i olarak gerçekleştirilir. Buluştan elde edilen gelirin Üniversiteye ait kısmı Üniversite bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Buluştan elde edilen gelirden Üniversiteye kalan miktarın öncelikle araştırma/geliştirme ve buluşların başvuru/tescil ve ticarileştirilmesi faaliyetlerine ilişkin yapılan harcamanın finansmanı için kullanılır.

(4) 2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla sözleşme hükümleri esas alınır.

(5) Üniversite fikri sınai mülkiyet haklarının koruma altına alınması, araştırma faaliyetlerine dayanan buluşların uygulamaya dönüştürülmesi ve bunlardan elde edilen gelirlerin Üniversite’deki araştırmaları teşvik edici rolünün bilinci ile fikrî hakların korunması hususunda tedbirler alır.

(6) Üniversite fikri ve sınai haklar ile ilgili çalışma usul ve esasları ile araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının duyurulması, fikri hakların korunması, fikri ürünlerin kamu yararının aksine kullanımının engellenmesi için gerekli yönetsel düzenlemeleri yapacağını, önlemleri alacağını ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının, buluşunun izni olmadan buluşa ait bilgileri ifşa etmeyeceğini taahhüt etmekle yükümlüdür.

(7) Üniversite, ulusal ve uluslararası fikrî ve sınai hakların korunması için resmi kurumlara yapılan başvuruların resmi (harç) ücretlerini, ulusal/uluslararası vekillik masraflarını, patent araştırma/inceleme/itiraz/itiraza cevap/tescil ve yıllık sicil yenileme ücretleri dâhil sürece ilişkin tüm masraflarını karşılayacaktır.

(8) Üniversite çalışma usul ve esasların kapsam ve içeriğini, farklı araçlar ve etkinliklerle, tüm araştırmacılara duyurmayı, farkındalık sağlamayı ve bu usul ve esasları en etkin şekilde yürütür.

Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulu

MADDE 9 – (1) Üniversite, buluş yapan kişilerin fikri sınai mülkiyet hakların korunması, başvurunun yapılması, sürecin yönetilmesi, belgelendirilmesi, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri sınai mülkiyet haklarıyla ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibi amacıyla Üniversite bünyesinde Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulu oluşturulur.

(2) FSMDK, Araştırma Geliştirme Süreçlerinden Sorumlu Rektör Yardımcısı ve Rektör tarafından atanacak 6 öğretim üyesinden oluşur. FSMDK Başkanı, Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısıdır. Üyeler, Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Makam boşalması nedeniyle boşalan üyelik için Rektör tarafından yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir.

(3) FSMDK ayda bir olağan olarak toplanır. Gerek duyulduğunda olağanüstü toplantı düzenlenebilir. FSMDK, salt çoğunlukla toplanır ve kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Başkan tarafından Üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir. FSMDK kararları tavsiye niteliğinde olup Yönetim Kurulunun onayını gerektirir.

(4) FSMDK’nın sorumlulukları şunlardır:

a) Buluş yapan kişilerin Buluş Bildirim Formunu doldurarak FSMHK’ye bildirimde bulunduğu buluşların patentlenebilirlik kriterlerine sahip olup/olmadıklarının belirlenmesi için gerekli koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

b) Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan haklara tecavüz durumlarında yapılacak yasal işlemlere karar verilmesinden sorumludur.

c) Fikri sınai mülkiyet haklarının korunması için ulusal/uluslararası/bölgesel/ülkesel başvuru kararının verilmesinden sorumludur.

ç) Ulusal başvuru yapılması halinde başvuru sonrasındaki 12 aylık rüçhan süresi içinde Uluslararası başvurunun yapılıp yapılmayacağına veya hangi ülkelerde başvurunun yapılmasının gerekliliğine karar verilmesinden sorumludur.

d) Konunun özelliğine ve belirlenmiş kurum ve/veya işletme politikalarının uygunluğuna göre bazı çalışmaların ticari sır/know how olarak saklanmasına ve açıklanmamasına karar vermekle yükümlüdür.

e) FSMDK üyelerinin tamamı kurul toplantılarında yapılan görüşmeleri gizlilik ilkeleri uyarınca koruyacaktır.

f) Buluş yapan kişilerin buluşlarına ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin uygun olarak belirlenmesini sağlayacaktır.

g) Teknoloji transferi konularında gerekli kararları alarak, gerçek ve tüzel kişilerle olan ilişkilere karar verilmesinden sorumludur.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğü

MADDE 10- (1) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğü, Rektörlük tarafından görevlendirilecek akademik ve idari personellerden oluşur.

(2) Aşağıda belirtilen iş ve işlemler FSMHK tarafından yürütülür.

a) FSMHK, FSMDK'nin sekretaryasını yürütür.

b) FSMHK, FSMDK toplantıları sonucunda hazırlanan tutanakları ilgililere duyurmak ve arşivlemekle yükümlüdür.

c) FSMHK, buluş yapan kişiler tarafından bildirilen BBF veya buluşa ilişkin bilgilerin/belgelerin ADAPTTTO'ya gönderilmesinden sorumludur.

ç) ADAPTTTO tarafından hazırlanan/hazırlatılan ve ilgili buluş sahibine, FSMHK ilgisine gönderdiği ön araştırma raporunun akıbetini takip etmekten sorumludur.

d) Marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına başvurularının yapılmasını sağlamak amacıyla ADAPTTTO ile ilgili iletişimi kurmakla; başvuru belgelerinin alınmasına kadar olan aşamaları takip etmekle; başvuru aşamalarındaki gelişmeleri takip ederek, bu aşamaları raporlandırarak FSMDK'yi bilgilendirmekle yükümlüdür.

e) ADAPTTTO ile temasa geçerek buluşa ilişkin ön araştırma yapılmasından, patent/faydalı model, marka, endüstriyel tasarım başvurusu/belgesine ilişkin sicil kayıt yenileme işlemleri dâhil tüm sürece ait işlemlerin takip edilmesinden ve ilgili yerlere bildirilmesinden sorumludur.

f) Yukarıda belirtilen işlemlerle ilgili notların ve kayıtların bulundurulmasından, tutulmasından, bunların dosyalanmasından, arşivlenmesinden ve şeklen incelenmesinden sorumludur.

g) Fikri Sınai Mülkiyet Hakları ile ilgili mevzuatları, kanunları takip ederek, politikalarının yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, farkındalık yaratılması için gerekli çalışmaları yürütmekten sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve son hükümler

MADDE 11 – (1) Bu yönergenin yürürlüğe giriş tarihi itibari ile Üniversiteye yapılmış buluş bildirimlerine ilişkin işlemler iş bu yönerge maddelerine göre yürütülür.

(2) Üniversite, FSMDK'nin alacağı kararlar doğrultusunda ilgili buluşun herhangi bir Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ile korunmasının menfaatine olmayacağı durumlarda buluşu serbest bırakılabilir. Rüçhan hakkı ya da resmi başvuru öncesi olası yayın sürelerinin geçirilmemesi için, buluşun serbest bırakılması 6769 sayılı Kanunda belirtilen sürelerde yapılır.

(3) Bu yönergede düzenlenmeyen hususlarda 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili yönetmelik, bunun yerine kabul edilecek kanun veya kanun hükmünde kararname hükümleri uygulanır.

İntibak

MADDE 12 - (1) Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler, aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönerge

MADDE 13 –(1) Bu yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Sakarya Üniversitesi Yönetim Kurulunun 31/08/2016 tarihli, 470 sayılı ve 16 numaralı kararıyla kabul edilen "Sakarya Üniversitesi Buluşların Yönetimi, Ticarileştirilmesi ve Fikri Mülkiyet Hakları Yönergesi" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 - (1) Bu Yönerge Senatoda onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu Yönergeyi Rektör yürütür.